

Característiques de les universitats espanyoles emprenedores

06/2012 - Economia. Les societats emprenedores es caracteritzen per considerar l'emprenedoria i el coneixement com a forces impulsores del creixement econòmic, la creació d'ocupació i la competitivitat en els mercats globals. Per aquest motiu, tots els agents, (tan públics com privats), participen activament en l'impuls i implementació de polítiques entorn la innovació i la indústria, generant tecnologia i transferència tecnològica. És en aquest context, en què la universitat té un paper molt important en ser una organització productora i generadora de coneixement que pot ser transferit mitjançant el desenvolupament de diverses activitats emprenedores.

Una universitat emprenedora es caracteritza per ser una organització que s'adapta a entorns competitiu i canviants; per dur-ho a terme adopta estratègies que li permeten desenvolupar el millor possible i de manera innovadora cadascuna de les seves activitats (docència d'excel·lència, recerca d'alta qualitat i transferència de coneixement útil per a la regió o àrea en la qual s'ubica). A més, una universitat emprenedora identifica oportunitats durant el procés de generació de coneixement que posteriorment poden traduir-se en productes o serveis que contribueixen a la millora del benestar econòmic i social de la societat. En aquest sentit, no només sol ser promotora de múltiples mesures de suport per fomentar l'emprenedoria en els diferents nivells de la comunitat universitària, sinó que també innova en les seves pròpies formes administratives, estratègiques i competitives. Per això necessita ser una organització més oberta i flexible per mantenir una constant interacció i comunicació amb els diversos agents del context innovador i emprenedor (empreses, govern, associacions o xarxes existents). L'objectiu d'aquesta investigació va ser identificar les millors pràctiques per a la transferència de coneixement i tecnologia que les universitats emprenedores han implementat per complir les seves activitats bàsiques de docència, recerca i emprenedoria. Aquest estudi es va fonamentar en l'enfocament institucional; particularment en les idees del premi Nobel d'economia Douglas North, de que les institucions representen les regles de joc de la interacció humana, fonamentant-se en les mateixes el desenvolupament econòmic i social de qualsevol societat. És per això que en aquest estudi es van explorar sis universitats espanyoles que tenen algunes característiques, segons la literatura sobre el tema, per ser considerades emprenedores. A partir d'aquest anàlisi, es van identificar una sèrie d'estratègies implementades en cada etapa del desenvolupament d'aquestes universitats per dur a terme les seves activitats principals i per aconseguir una interconnexió entre la universitat i els diversos agents de l'entorn.

A més, es descriuen algunes de les principals contribucions, en el mitjà i llarg termini, d'aquest tipus d'universitats. Per exemple, des de la seva perspectiva docent contribueixen potencialment a la formació de capital humà i emprenedor; des de la perspectiva investigadora no només generen noves contribucions en els diferents camps de la ciència sinó que també les difonen i/o transfereixen en tecnologies, productes o serveis en la recerca d'un major benestar social, i des de la perspectiva emprenedora contribueixen amb la generació d'iniciatives emprenedores dutes a terme per membres de la comunitat universitària.

Maribel Guerrero i David Urbano

Departament d'Economia de l'Empresa

"Transferencia de conocimiento y tecnología. Mejores prácticas en las universidades emprendedoras españolas". Guerrero, M.; Urbano, D. (2012). Gestión y Política Pública, vol. XXI, no. 1, pp. 107-139.